

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت ویژه

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: کارآموزی در عرصه اورژانس و حوادث
نوع درس: کارآموزی در عرصه بالینی به صورت اینترنشیپ
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم ۸ کارشناسی پرستاری
نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۱-۰۲

دروس پیش نیاز یا همزمان: پرستاری اورژانس در بحران ها و حوادث

زمان: بصورت اینترنشیپ در تمام شیفت‌های صبح، عصر و شب

مدرسین: خانم دکتر اقبالی، آقای ابوطالبی، خانم حقیقت، آقای دکتر یزدان نیک، خانم دکتر هاشمی، خانم دکتر صفا زاده، خانم دکتر شیرانی و خانم دکتر غفاری

مسئول درس: محمد صادق ابوطالبی   تلفن تماس و ایمیل مسئول درس: ۳۷۹۲۷۵۶۶

aboutalebi@nm.mui.ac.ir

کارورزی در عرصه (Nursing Internship) با هدف تسهیل گذر از مرحله دانشجویی به پرستاری مستقل طراحی شده است. هدف از اجرای این دوره کسب مهارت در انجام وظایفی است که در شرح وظایف پرستار آورده شده است. لازمه مهارت در انجام مراقبت‌های پرستاری، حضور تمام وقت، کامل و منظم در شیفت‌های مقرر در بخش‌های بالینی، ارائه خدمات و انجام مستقل، نیمه مستقل و با نظارت مراقبت‌ها به منظور کسب مهارت در آنها می‌باشد.

آشنایی با نحوه ارائه مراقبت اورژانسی بر اساس اولویت و ایمنی مددجو در شرایط بحرانی یکی از ضرورت‌ها و شایستگی‌های حرفه‌ای مورد نیاز فارغ‌التحصیلان پرستاری است. در این راستا، این درس با هدف بالابردن سطح دانش، مهارت و شایستگی دانشجویان پرستاری به صورت حضور در شیفت‌های مختلف کاری در بخش اورژانس ارائه می‌شود تا دانشجویان مزبور بتوانند با مراقبت‌های پرستاری از بیماران اورژانسی را پس از اتمام این دوره آشنا شوند و اجرا نمایند.

اهداف کلی:

الف- فراهم نمودن فرصتی برای دانشجویان پرستاری جهت:

- تقویت مهارت های پرستاری در بخش اورژانس
- کاربرد دانش در موقعیت های بالینی اورژانسی
- نشان دادن شایستگی در پروسیجرها و مهارت های عملی.

ب- تسهیل انتقال به نقش حرفه ای.

اهداف رفتاری:

در پایان دوره ی اینترشیپی انتظار می رود دانشجوی کارورز:

- ۱- با سیاست ها و خط مشی ها و پروسیجرها ی بخش اورژانس آشنا شود.
- ۲- دانش نظری خود را در محیط های کارورزی بکارگیرد.
- ۳- مهارت بررسی و شناخت سریع و مهارت های بالینی دانشجو ارتقا یابد.
- ۴- توانایی عملکرد مستقل و بکارگیری مداخلات مناسب پرستاری، دانشجو افزایش یابد.
- ۵- ارتباطات حرفه ای با بیمار و اعضای سایر حرف مرتبط (مانند پزشکی، تغذیه و....) برقرار نماید.
- ۶- مراقبت با کیفیت و سازمان دهی شده بر اساس فرایند پرستاری به بیمار ارائه دهد.

دانشجویان موظف هستند از مقررات دوره ی کارورزی مطلع و نسبت به عمل به آنها متعهد باشند.

ضوابط و مقررات دوره ی کارورزی در سایت دانشکده پرستاری موجود می باشد.

روش تدریس:

حمایت آموزشی علمی و عملی صحیح توسط همکاران آموزشی و سر پرستار بخش تحت نظارت اساتید ناظر

۱. گروه آموزشی مشارکت کننده: همکاران آموزشی مرکز درمانی و سرپرستاران بخش ها

شرح وظایف سرپرستاران و همکاران آموزشی در سایت دانشکده پرستاری و مامایی موجود می باشد .

نمونه ارزشیابی دانشجویان در دوره ی اینترنتشپی اورژانس

ارزشیابی

- ۱- تمام کارورزان از روز اول تحت هدایت و نظارت سرپرستار/همکار آموزشی و استاد ناظر قرار خواهند گرفت.
- ۲- تمام فعالیت ها و رفتارهای دانشجو در طول دوره کارورزی در ارزشیابی پایان دوره مد نظر قرار خواهد گرفت. مقیاس ارزشیابی برای استاد ناظر/همکار آموزشی مقیاس سه قسمتی زیر می باشد:

مقیاس ارزشیابی	تعریف
کاملاً رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی همیشه در دانشجو مشاهده شده است
تاحدودی رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی گاهی اوقات در دانشجوی کارورز دیده می شود
غیر رضایت بخش	رفتار مورد ارزشیابی به ندرت یا هیچگاه در دانشجو دیده نمی شود.

توجه:

- دانشجو موظف است آئتم را بطور کامل انجام و از استاد/ همکار آموزشی مربوطه امضاء بگیرد.
- در صورت وجود امکان اجرای مهارت مربوطه در بخش دانشجو موظف به انجام و اخذ امضاء است.
- ارزیابی نهایی دانشجو در دوره کارورزی برعهده استاد و با در نظر گرفتن نمره کسب شده از سرپرستار، همکار آموزشی، راند بالینی و کارپوشه می باشد.

هدف و جایگاه آموزشی کارپوشه:

- کارپوشه ابزاری برای حفظ مستندات مرتبط با فعالیت های دانشجو در طول دوره می باشد. و مزایای ارائه آن شامل:
۱. هدفمند شدن کارورزی
  ۲. افزایش انگیزه و صلاحیت بالینی
  ۳. جهت اعلام فارغ التحصیلی و یا معرفی آنان برای کار دانشجویی دانشجویان
  ۴. تحقق اهداف ویژه بالینی در کارورزی دانشجویان
  ۵. بررسی صلاحیت بالینی دانشجویان پرستاری
  ۶. ثبت دقیق و کامل تجربیات عملی که منجر به مستند سازی تجربیات، نمایان شدن کمبودها و تلاش در جهت رفع آنها می شود.
  ۷. ارتقای عملکرد دانشجویان توسط اساتید بالین

اجزای کارپوشه :

- ✓ نقد یک مورد گزارش پرستاری همکاران بخش
- ✓ ثبت ۲ تا ۴ باز اندیشی در رابطه با ارائه مراقبت یا انجام مهارت جهت بیمار (بر حسب کارورزی مربوطه)
- ❖ دانشجو موظف است قبل از تحویل کارپوشه به استاد، از کامل بودن اجزای آن اطمینان حاصل نماید.
- ❖ کارپوشه تکمیل شده در روز پایانی کارورزی به استاد ناظر ارائه و در همان روز نمره نهایی دانشجو در کارنما ثبت گردد.

توضیحات	بارم	یتم ها	
<ul style="list-style-type: none"> • صلاحیت عمومی توسط سرپرستار مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت • ۵ نمره از کل نمره دانشجو را شامل می شود. • لازم است سرپرستاران قسمتی از گزارش کتبی عملکرد دانشجویان را با ذکر تاریخ و نکات مثبت و نکات نیازمند اصلاح، در زمینه های مورد بررسی، در لاگ بوک دانشجو ثبت نمایند. • نمره سرپرستار در آخرین روز حضور دانشجو در بخش داده شده و مهر و امضا شود. 	۵	ارزشیابی صلاحیت عمومی	نمره سرپرستار
<ul style="list-style-type: none"> • نمره صلاحیت اختصاصی دانشجو ۱۰ نمره از بیست می باشد که ۶ نمره از آن توسط همکار آموزشی با توجه به عملکرد دانشجو در بالین داده خواهد شد. • لازم است همکاران آموزشی در انجام امور محوله به دانشجو در بخش مسئولیت دانشجو را به عهده بگیرند و در موارد لازم دانشجویان را به صورت علمی و صحیح راهنمایی نمایند. • لازم است همکاران آموزشی در راندهای بالینی در شیفت های مختلف با یک دانشجو به صورت کیفی میزان استفاده ی دانشجو از تجارب بالینی و اندوخته های علمی را بررسی نمایند و با ذکر تاریخ و نکات مثبت و نکات نیازمند اصلاح، در زمینه های مورد بررسی، در لاگ بوک دانشجو ثبت نمایند. • لازم است تکمیل جدول نمره دهی توسط همکار آموزشی، در آخرین روز حضور دانشجو در بخش صورت گرفته و مهر و امضا شود. 	۶	ارزشیابی صلاحیت اختصاصی	نمره همکار آموزشی
<ul style="list-style-type: none"> • ۴ نمره از صلاحیت اختصاصی دانشجو توسط استاد ناظر و با توجه به گزارش راند بالینی ثبت شده در لاگ بوک داده خواهد شد. 	۴	ارزشیابی صلاحیت اختصاصی	نمره استاد ناظر
<ul style="list-style-type: none"> • بازاندیشی بیانگر تفکر نقادانه دانشجو در برخورد با مسائل بالینی است. بازاندیشی بر اساس اصول آموزش داده شده، انجام و همراه با یادگیری ها به کارپوشه پیوست شود. 	۲	نوشتن بازاندیشی و یادگیری های حاصل شده	
<ul style="list-style-type: none"> • گزارش پرستاری یکی از همکاران پرستار با حفظ محرمانگی مشخصات، بازنویسی شده و پس از نقد به کارپوشه پیوست شود. 	۱	نقد گزارش پرستاری همکاران	
<ul style="list-style-type: none"> • استاد در راندهای بالینی به صورت کیفی میزان استفاده ی دانشجو از تجارب بالینی و اندوخته های علمی را بررسی می نماید و در کارنما ثبت می نماید. 	۲	بررسی گزارش های بازدید	

مفهوم بازاندیشی

در محاوره، بازاندیشی به معنی نگاه کردن به عقب و در نظر گرفتن چیزی است، چنین ژرف اندیشی می تواند به بینش و یادگیری منجر شود. بازاندیشی به زبانی ساده، به عنوان "فرایند بررسی یک تجربه عملکردی ماست. ما آن تجربه را توصیف می کنیم، مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی قرار می دهیم و در نهایت از آن تجربه و بررسی آن تجربه چیز هایی یاد می گیریم. در بازاندیشی، درک عمیق از تجربه از طریق بررسی درونی صورت می گیرد به طوری که شخص می تواند رفتار و یا عمل خودش را بهبود بخشد. بازاندیشی در علوم پزشکی به عنوان فرایند تجزیه و تحلیل، پرسشگری و تفکر انتقادی و آگاهانه در مورد خود و عملکرد خود است.

از طریق روند بازاندیشی، دانشجویان و پرستاران شکاف ها و نیازهای یادگیری خود را شناسایی و آن را کاهش می دهند. هم چنین با تفکر عمیق تر در مورد تجربیات، از اعتقادات، ارزشها، احساسات، شخصیت و نقاط قوت و ضعف عملکرد خود آگاه شده، تفکر انعطاف پذیر و الگوی عملکرد هدفمند شکل گرفته و دانش و یادگیری، مهارت استدلال بالینی، حل مسأله، ارتباط با بیماران و همکاران، خود شکوفایی، حرفه ای بودن، خود هدایت شونده بودن، یادگیری مادام العمر، مهارت های بالینی و مدیریتی ارتقا می یابد. الگو هایی برای باز اندیشی مطرح شده است که یکی از این الگو ها، الگوی چهار مرحله ای بازاندیشی ارائه شده توسط کلب می باشد که در زیر قرار داده شده و دانشجویان جهت نگارش باز اندیشی لازم است در چهارچوب الگو به تنظیم باز اندیشی خود بپردازند. بهترین وسیله برای ثبت باز اندیشی دفترچه یادداشت روزانه است که بهتر است دانشجویان به همراه داشته باشند و در هر روز موارد مورد نظر را یادداشت نمایند.

شکل ۱

الگوی چهار مرحله ای بازاندیشی ارائه شده توسط کلب:

جدول معیار های پایه و اختصاصی صلاحیت بالینی که طی دوره ی کارورزی در بخش های ICU،CCU و اورژانس تکمیل می گردد.

سطح مهارت			معیارهای پایه و اختصاصی صلاحیت بالینی
مستقل	نیمه مستقل	مشاهده	
سطح ۳	سطح ۲	سطح ۱	
اجرای مراقبت های اولیه			
			پذیرش مددجو در بخش
			برقراری ارتباط مناسب و موثر با بیمار و همراه
			انتقال بیمار به سایر بخش ها و سایر مراکز درمانی
			ترخیص مددجو از بخش
			جا به جایی مددجو از تخت به صندلی یا برانکار و برعکس و خارج کردن بیمار از تخت
			پوزیشن دادن به بیمار و تغییر پوزیشن
			ماساژ نقاط تحت فشار پوست
			اجرای تمرینات ROM برای بیمار
بررسی و پایش مددجو			
			بررسی و معاینه سیستماتیک مددجو
			طبقه بندی (تریاز) بیماران براساس اولویتهای مراقبتی
			توانایی به کارگیری و تنظیم دستگاه مانیتورینگ قلبی
			توانایی به کارگیری و تنظیم دستگاه الکتروشوک
			اندازه گیری فشارخون و ثبت آن
			اندازه گیری نبض، تنفس و درجه حرارت بیمار
			اندازه گیری زمان پرشدگی مویرگی و ثبت آن
			بررسی و مدیریت درد
			اندازه گیری و پایش جذب و دفع مایعات
			اندازه گیری و پایش فشار ورید مرکزی
			بررسی وضعیت عروق محیطی
			بررسی پوست (رنگ، حرارت، رطوبت، تورگور)
			بررسی ادم از نظر وسعت و گوده گذاری
			بررسی سطح پاسخدهی (AVPU) و سطح هوشیاری (GCS) و مقیاس FOUR

			بررسی پاسخ مردمک
			بررسی وضعیت تحریک پذیری بیمار بر اساس معیار RASS
			بررسی خطر بروز زخم های فشاری بر اساس معیار برادن
			بررسی نتایج دارودرمانی (پیش رفت یا پس رفت بیمار)
اجرای پروسیجرهای پرستاری			
			انواع روش های اکسیژن درمانی
			آماده سازی دستگاه ونتیلاتور برای وصل به بیمار
			مراقبت از بیمار تحت تهویه مکانیکی
			اجرای مداخلات لازم قبل و پس از جدا سازی از دستگاه تهویه مکانیکی
			ساکشن دهان و حلق و بینی
			ساکشن تراشه (باز و بسته)
			مراقبت از تراکتوستومی و ساکشن آن
			مراقبت از راه هوایی مصنوعی و ساکشن آن
			مراقبت از دهان
			جای گذاری airway
			فیزیوتراپی تنفسی
			رگ گیری از وریدهای محیطی
			تنظیم قطرات سرم و میکروست
			تنظیم پمپ انفوزیون
			ترانسفوزیون خون
			سونداژ معده
			گاوژ
			لاواژ
			بخیه زدن
			پانسمان
			آتل
			احیای قلبی ریوی
اجرای دستورات دارویی			
			اجرای داروی خوراکی (دهانی یا از طریق گاوژ) بر اساس قانون 8 Rights
			تزریق دارو به صورت ID,SC,IM,IV بر اساس قانون 8Rights

			انفوزیون دارو بر اساس قانون 8Rights و محاسبه دوز، زمان و تعداد قطرات
			ریختن قطره چشم، گوش و بینی
			جای گذاری شیاف (واژینال، رکتال)
			شستشوی چشم
			استفاده از داروهای پوستی
			ارزیابی نکات پرستاری قبل از اجرای دارو بررسی تأثیرات و عوارض دارویی
تهیه نمونه های آزمایشگاهی			
			انواع نمونه خون
			ادرار (ساده و کشت)
			نمونه خلط
			نمونه خون شریانی
			کشت خون
			کشت از لوله تراشه
			کشت از زخم
مراقبت های جسمانی			
			آماده سازی مددجو برای رفتن به اتاق عمل
			آماده سازی مددجو برای اجرای انواع روش های درمانی
			آماده سازی مددجو برای اجرای انواع روش های تشخیصی
			پذیرش بیمار از اتاق ریکاوری
			مراقبت از مددجو بعد از عمل
			مراقبت از انواع استومی
			مراقبت از زخم
			مراقبت از بیمار ایزوله و ایزوله معکوس

			انواع کمپرس سرد
			انواع کمپرس گرم
مراقبت های روانی			
			برقراری ارتباط درمانی با مددجو
			برقراری ارتباط درمانی با وابستگان مددجو
			مراقبت از مددجوی پرخاشگر، مضطرب، افسرده
			مراقبت از مددجوی مبتلا به دلیریوم / کما
آموزش به بیمار			
			آموزش اولیه به مددجو در زمان پذیرش
			آموزش به مددجو حین بستری
			آموزش به مددجو و وابستگان او هنگام ترخیص
			تهیه پمفلت یا کتابچه آموزشی
گزارش نویسی			
			گزارش نویسی مبتنی بر مراحل فرایند پرستاری
			ارائه گزارش در صورت وقوع حوادث به همکار آموزشی، مسئول بخش و استاد ناظر

نمونه فرم های ارزشیابی اوزرژانس در بمرانها و موادث غیر مآرآبه

سرپرستار آرامی:

آواشمند است آهت ارزشیابی دانشآو در دوره کارورزی پرسشنامه زیر را تکمیل بفرمائید.

نام بخش:.....

نام دانشآو:.....

اصلا ۰	به ندرت ۱	آاهی ۲	اآلب ۳	همیشه ۴	معیار ارزشیابی
					۱- از یونیفرم مقرر در آیین نامه پوشش حرفه ای دانشآویان استفاده می کند.
					۲- راس ساعت مقرر در بخش حضور یافته و در آآویل و آآول ابتدای شیفت فعالانه شرکت می کند.
					۳- بعد از شرکت در آآویل و آآول انتهای شیفت و با آآول اطمینان از انجام مسآولیت های واآذار شده به وی بخش را ترک می کند.
					۴- فردی انتقادآذیر است، آآاهای آآود را آذیرفته و سعی می کند آن ها را آآرار نکند.
					۵- در آالیکه وظایف آآود را با دقت و بر مبنای اصول علمی انجام می دهد، به صرفه آویی در مصرف مواد و وسایل نیز آآوه دارد.
					۶- با بیمار و آانواده، پرستاران، پزشکان و سایر اعضای تیم درمانی ارتباط محترمانه برآرار می کند.
					۷- در صورت لزوم برای پوشش نیازهای مراقبتی سایر بیماران بخش همکاری می کند.
					۸- در ویزیت روزانه بیماران آآود فعالانه شرکت می کند.
					۹- انجام روش های پاراکلینیک/ مشاوره و ... بیماران آآود را پیگیری می کند.
					۱۰- تمام آوان علمی و عملی آآود را برای ارائه آآدمات بالینی با کیفیت و مبتنی بر اصول علمی بکار می برد.
					نمره کسب شده نهایی تقسیم بر عدد ۸ شود.

مهر و امضای سرپرستار

فرم ارزشیابی صلامیت پایه و افتصاصی دانشآو در دوره ی کارورزی اوزرژانس

نام دانشجو :		شماره دانشجویی :		بخش :		بیمارستان :	
تاریخ شروع دوره		تاریخ خاتمه دوره		همکار آموزشی :		استاد ناظر :	
ردیف	معیار ها	کاملا	تاحدودی	غیر	تاریخ	امضا	
		رضایت	رضایت	رضایت	ارزیابی	سرپرستار /	همکار آموزشی
		بخش	بخش	بخش			
۱	پذیرش مددجو در اورژانس و انتقال به بخش منطبق با سطح تریاژ شده						
۲	طبقه بندی (تریاز) بیماران براساس اولویتهای مراقبتی						
۳	بررسی وضعیت سلامت مددجو در موقعیت بحرانی						
۵	رگ گیری و انجام صحیح مایع درمانی						
۶	خونگیری و تزریق خون						
۷	تعیین سطح هوشیاری مددجو						
۸	بکارگیری صحیح داروهای احیا						
۹	مشارکت در نقل و انتقال صحیح بیمار						
۱۰	بکارگیری صحیح روشهای مختلف تجویز اکسیژن						
۱۱	بکارگیری صحیح داروهای احیا						
۱۲	مشارکت در نقل و انتقال صحیح بیمار						
۱۳	بکارگیری صحیح روشهای مختلف تجویز اکسیژن						
۱۴	اندازه گیری درد در مددجو و مدیریت درد						
۱۵	نحوه ی برخورد صحیح با بیمار با افت سطح هوشیاری						
۱۶	انجام صحیح احیای قلبی ریوی						
۱۷	توضیح حداقل یک داروی مورد استفاده در اورژانس بر اساس دوز اثر، موارد مصرف، نحوه ی آماده سازی، محاسبات دارویی و توجهات پرستاری						
۱۸	تفسیر آزمایشات مورد استفاده در شرایط بحرانی						
۱۹	انجام اصول و قوانین کلی بی حرکت کردن و بانداژ در شکستگی ها و دررفتگی ها						
۲۰	قرار دادن سوند معده						
۲۱	قرار دادن سوند ادراری						
۲۲	انجام ساکشن						
۲۳	کار با دستگاه مانیتور و الکتروشوک						
۲۴	انجام اصول کلی مراقبت فوری در خونریزی						
۲۵	انجام اصول کلی مراقبت فوری در آمپوتاسیون						
۲۶	انجام مراقبت از بیمار دارای سوختگی						

					انجام مراقبتهای فوری حین ترومای سر	۲۷
					انجام مراقبتهای فوری حین ترومای قفسه سینه.	۲۸
					انجام مراقبتهای فوری حین ترومای شکم	۲۹
					انجام مراقبتهای فوری از بیمار دارای مشکلات قلبی عروقی	۳۰
					انجام مراقبتهای فوری حین و بعد از تشنج	۳۱
					انجام روشهای مختلف بی اثر کردن و دفع سموم	۳۲
					انجام مراقبتهای فوری در گزیدگی ها	۳۳
					ثبت و گزارش دقیق مشاهدات و مراقبت های انجام شده برای بیمار	۳۴
جمع نمره: امضا همکار آموزشی بخش					جمع نمره: امضا استاد ناظر	

نمونه جدول گزارش ارزیابی استاد / همکار آموزشی از دانشجو در لاک بوک

گزارش	شیفت	تاریخ